

ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ιουλιανού 28, 10433 Αθήνα,
Τηλ.: 210 8817730, Φαξ: 210 8817784
www.eeke.gr, info@eeke.gr

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ & ΤΗΣ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

**ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**
Ιουλιανού 28, 104 33 Αθήνα
Τηλ.: 210 8817730
info@eeke.gr, www.eeke.gr

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
1. Αίτια της ακρίβειας	5
2. Εισόδημα και αγοραστική δύναμη	6
3. Νομοθετικό Πλαίσιο	8
3. Ευρήματα	15
3.1. Συσκευασμένα προϊόντα: σχέση λιανικής τιμής πώλησης/ περιεχομένου	16
3.2. Το καλάθι του Νοικοκυριού	20
4. Συμπεράσματα	30
5. Προτάσεις για την αντιμετώπιση της ακρίβειας και της κερδοσκοπίας ...	31
Πηγές	32

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΕΛ.
Διάγραμμα 1	Απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού σε ετήσια βάση (Ελλάδα, Αύγουστος 2021-Ιανουάριος 2022)	6
Διάγραμμα 2	Δείκτες ΓΣΕΕ	7
Διάγραμμα 3	Απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού (Αύγουστος 2021-Σεπτέμβριος 2022)	7
Διάγραμμα 4	Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας: 2005, 2008 – 2020	8

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΕΛ.
Πίνακας 1	Σχέση λιανικής τιμής πώλησης/ περιεχομένου	17
Πίνακας 2	Αυξήσεις τιμών εντός του Καλαθιού του Νοικοκυριού	21
Πίνακας 3	Μη συγκρίσιμα προϊόντα και τιμές	24
Πίνακας 4	Αύξηση Τιμών Προϊόντων	26

Εισαγωγή

Η τρέχουσα οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Ελλάδας είναι αυτή μιας μεγάλης δομικής κρίσης τόσο του κράτους όσο και του παραγωγικού πλέγματος της οικονομίας.

Η ακρίβεια η οποία προέρχεται κυρίως από την αύξηση του κόστους της ενέργειας και από την αποδιοργάνωση της οικονομικής διαδικασίας που επέφεραν τα μέτρα υγειονομικής προστασίας των πληθυσμών εντάθηκε σε μεγαλύτερο ακόμη βαθμό από τη στιγμή που ξέσπασε ο πόλεμος της Ουκρανίας.

Διαχρονικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία, χαμηλοί μισθοί, ανεργία και υψηλή φορολογία συντελούν δραματικά στο εισόδημα των καταναλωτών με συνέπεια τόσο τη μείωση της κατανάλωσής τους όσο και της ποιότητας των αγαθών και υπηρεσιών που καταναλώνουν.

Ο ρόλος της Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (Ε.Ε.Κ.Ε.) δεν εξαντλείται σε επιμέρους ή ad hoc λειτουργικές δράσεις επίλυσης αυτού ή εκείνου του προβλήματος των καταναλωτών, αλλά επικεντρώνεται κυρίως σε παρεμβάσεις δομικού χαρακτήρα, δηλαδή στην υποβοήθηση της δημιουργίας αυτενεργούντων συλλογικοτήτων της κοινωνίας των πολιτών.

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του Καλαθιού του Νοικοκυριού στη μείωση των δαπανών του ελληνικού νοικοκυριού και ο έλεγχος της συμπεριφοράς των προμηθευτών.

Τα ερωτήματα στα οποία βασίζεται η παρούσα έρευνα είναι εάν και κατά πόσο είναι αποτελεσματικό το Καλάθι του Νοικοκυριού που θεσπίστηκε με τον Ν.4986/2022 και τις κατ'εξουσιοδότηση αυτού Αποφάσεις Υπουργού Ανάπτυξης και εάν η κρίση της ακρίβειας αποτελεί ευκαιρία για κερδοσκοπία από την πλευρά των προμηθευτών.

Για την απάντηση των ανωτέρω ερωτημάτων πρωτίστως εντοπίζονται τα αίτια της ακρίβειας και προσδιορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο με βάση το οποίο ο Έλληνας νομοθέτης επέλεξε να θεσπίσει διάταξη με την οποία θα συγκρατηθούν οι τιμές των βασικών προϊόντων πρώτης ανάγκης (απαραίτητων για την υγεία, διατροφή, διαβίωση κλπ. των καταναλωτών), επιλέγοντας πάντως όχι ευρεία παρέμβαση στο πεδίο των τιμών με οριζόντια συμπίεσή τους ή επιβολή ανωτάτων ορίων αλλά μέτρα «περιστολής της αθέμιτης κερδοφορίας» (βλ.παρακάτω). Στη συνέχεια, προσδιορίζεται το εισόδημα και οι συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών στην Ελλάδα. Γι αυτόν τον λόγο, εξετάζονται πρόσφατες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με το θέμα από το Ευρωβαρόμετρο, από το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ (ΙΝΕ ΓΣΕΕ), καθώς και από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Ακολουθούν τα ευρήματα από τον έλεγχο της σχέσης τιμής και περιεχομένου των συσκευασμένων προϊόντων και στη συνέχεια, των τιμών των προϊόντων εντός του Καλαθιού του Νοικοκυριού. Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι θέσεις της Ε.Ε.Κ.Ε. για την καταπολέμηση της ακρίβειας και της κερδοσκοπίας.

Για τη διερεύνηση των πληροφοριών των προϊόντων αξιοποιήθηκαν τα φυλλάδια προσφορών και τα ηλεκτρονικά καταστήματα (e-shops) των αλυσίδων σούπερ μάρκετ που εντάσσονται στο Καλάθι του Νοικοκυριού καθώς και από επιτόπιους ελέγχους των μελών της Ε.Ε.Κ.Ε. από τα Παραρτήματά της σε όλη τη χώρα. Επιπλέον, οι πληροφορίες για τις τιμές των προϊόντων του Καλαθιού του Νοικοκυριού αντλήθηκαν από την πλατφόρμα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων <https://e-katanalotis.gov.gr/>

Η Ε.Ε.Κ.Ε. ευελπιστεί τα ευρήματα της παρούσας μελέτης να συνεισφέρουν τόσο στην προστασία των καταναλωτών όσο και στην καταπολέμηση της κερδοσκοπίας και της ακρίβειας, με στόχο την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και κυρίως, την ελάφρυνση των ευάλωτων οικονομικά ομάδων της χώρας.

1. Αίτια της ακρίβειας

Οι αιτίες της έξαρσης των τιμών είναι πολλοί και συμπληρωματικοί.

Πρώτο: Τα μέτρα ατομικής και συλλογικής αποστασιοποίησης και απομόνωσης που οι κυβερνήσεις έλαβαν για να περιορίσουν την πανδημία Covid-19 το 2020 διατάραξαν τις υφιστάμενες παγκόσμιες και εθνικές εφοδιαστικές αλυσίδες και προκάλεσαν την αναζήτηση και το σχηματισμό νέων με λογικό παρεπόμενο τη μείωσης της προσφοράς και την αύξηση των τιμών αγαθών και υπηρεσιών. Το 2020 το ΑΕΠ της χώρας μειώθηκε κατά το τεράστιο ετήσιο ποσοστό 8,2%.

Δεύτερο: Οι δημοσιονομικές ενισχύσεις, επιστρεπτές και μη, που οι κυβερνήσεις διοχέτευαν το 2021-2022 σε επιχειρήσεις και μισθωτούς για να αποφευχθούν στάσεις πληρωμών και χρεοκοπίες αύξησε την παγκόσμια ρευστότητα. Η αυξημένη ρευστότητα διοχετεύτηκε στις αγορές περιουσιακών στοιχείων με προφανές αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών τους η οποία αλληλοεπίδρασε θετικά με τις τιμές προϊόντων και υπηρεσιών.

Τρίτο: Η απόσβεση των ζημιών των επιχειρήσεων και η υποχρέωση επιστροφής των επιστρεπτών δημοσιονομικών πόρων με τους οποίους ενισχύθηκαν το 2020-2021 μετουσιώθηκε αυτομάτως σε αύξηση των τιμών. Η Εργασία, ωστόσο, δεν έχει παρόμοια δυνατότητα και έτσι απλώς παρακολούθησε τον πραγματικό μισθό της να κατακρημνίζεται.

Τέταρτο: Η στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο 2022 μείωσε τη διαθεσιμότητα αλλά και παραγωγή σιτηρών, ελαίων και λιπασμάτων στην Ουκρανία με προφανές αποτέλεσμα την επιπλέον άνοδο της τιμής τους. Παράλληλα, η ξηρασία στη Δυτική Ευρώπη επηρέασε ιδιαίτερα αρνητικά την αγροτική παραγωγή.

Πέμπτο: Στην πολιτικο-οικονομική αντιπαράθεση μεταξύ NATO / ΕΕ / ΗΠΑ και Ρωσίας που ακολούθησε τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία η Ρωσία χρησιμοποίησε τη μείωση του φυσικού αερίου με το οποίο προμηθεύει την λοιπή Ευρώπη ως μοχλό πίεσης για την αποδοχή εκ μέρους τους των επιδιώξεών της στην Ουκρανία.

Έκτο: Η άνοδος της τιμής του φυσικού αερίου συμπαρέσυρε και την τιμή της παραγόμενης απ' αυτό ηλεκτρικής ενέργειας. Τα ταυτόχρονα αποτελέσματα ήταν και είναι: από τη μια η ραγδαία άμεση μείωση του βιοτικού επιπέδου της κοινωνίας και ιδιαίτερα της μισθωτής εργασίας που -όπως επισημάνθηκε πιο πάνω- δεν αυτοπροσδιορίζει το ύψος των αμοιβών της και από την άλλη η αύξηση του κόστους παραγωγής που με τη σειρά της ωθεί την οικονομία προς την κατεύθυνση της ύφεσης.

Έβδομο: Η τάση προς την ύφεση ενισχύεται περαιτέρω από την εφαρμοζόμενη νομισματική πολιτική περιορισμού της αύξησης των τιμών μέσω της αύξησης των επιτοκίων, άρα και των επενδύσεων.

Όγδοο: Η επίπτωση της αύξησης της τιμής του φυσικού αερίου στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας δεν ήταν και είναι αναλογική αλλά πολλαπλασιαστική εξαιτίας των αστοχιών στο σχεδιασμό και την έμπρακτη εφαρμογή της στρατηγικής της «πράσινης μετάβασης» που έχουν υιοθετήσει οι Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας.

Ειδικότερα:

α) δεν διασφαλίστηκε η ασφαλής διαφοροποίηση των εξωτερικών προμηθευτών ενέργειας αλλά δόθηκε υπερβολικά σημαντικό μερίδιο αγοράς, σχεδόν μονοπωλιακό, στο ρωσικής προέλευσης φυσικό αέριο.

β) για να επιτευχθεί μια λειτουργία παρόμοια με εκείνη του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων όλες οι πηγές ηλεκτρικής ενέργειας συναθροίστηκαν στο «Χρηματιστήριο Ενέργειας» σε μια διαπραγματεύσιμη ποιότητα, το «ηλεκτρικό ρεύμα», με συνεπαγωγή την τιμολόγηση της μονάδας ηλεκτρικής ενέργειας με το οριακό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την ακριβότερη πηγή, δηλαδή εν προκειμένω το φυσικό αέριο. Αυτή η συνεπαγωγή υπήρξε καταστροφική αφού μεγιστοποίησε την επίπτωση της αύξησης της τιμής του φυσικού αερίου στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.

γ) τέλος, οι Αρχές ΕΕ και Ελλάδας αντιμετώπισαν το τεράστιο πρόβλημα κοντόφθαλμα και ανεύθυνα, με επιδόματα προς τους καταναλωτές (food pass, fuel pass, power pass).

2. Εισόδημα και αγοραστική δύναμη

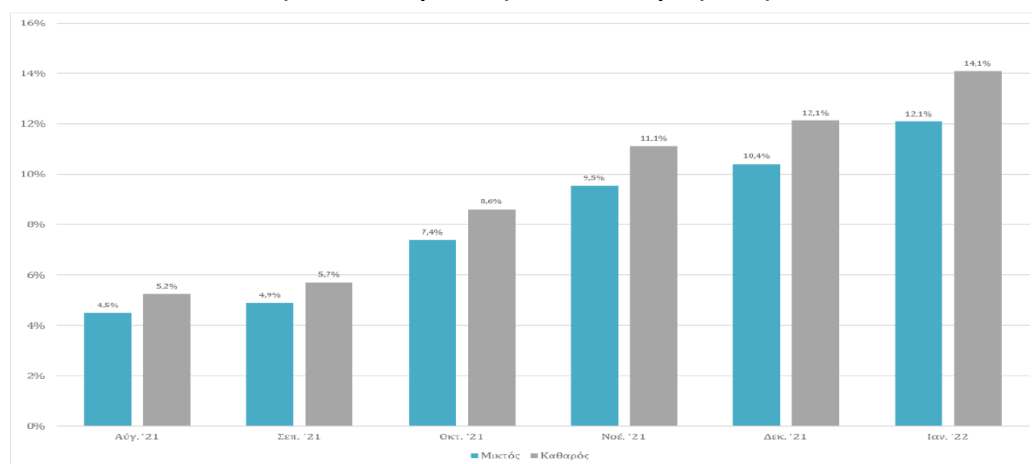
Η αγωνία των Ελλήνων για το αυξανόμενο κόστος ζωής ξεπερνά κάθε άλλη χώρα, αλλά και κάθε προηγούμενο, αγγίζοντας το ιστορικό 100% – ένα ποσοστό που δεν έχει ξανακάνει την εμφάνισή του στα μέχρι τώρα αποτελέσματα. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι η αγωνία αυτή που καταγράφηκε το Φθινόπωρο του 2022, έχει καταλήξει να είναι η καθημερινή πραγματικότητα των καταναλωτών τον χειμώνα 2022-2023 και μάλιστα με ακόμα πιο δυσμενή αποτελέσματα για τα ελληνικά νοικοκυριά.

Το 51% των Ελλήνων δήλωσαν ότι αντιμετωπίζουν «κάποιες δυσκολίες» και το 28% ότι αντιμετωπίζουν «πολλές δυσκολίες» σε αντιδιαστολή με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους πολίτες οι οποίοι αντιμετωπίζουν μεγάλες οικονομικές δυσκολίες σε ποσοστό μόλις 9%.

Μία από τις βασικές διαπιστώσεις της ΕΕΚΕ για όλο το αμέσως προηγούμενο διάστημα, έρχεται να επιβεβαιώσει το Ευρωβαρόμετρο: το 85% των Ελλήνων δήλωσαν ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τουλάχιστον «ορισμένες φορές» (με το 35% να δυσκολεύεται «τις περισσότερες φορές») σε σύγκριση με το 39% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, εκ των οποίων μόλις το 9% δυσκολεύεται να ανταποκριθεί στα πάγια έξοδά του «τις περισσότερες φορές». Και όλα αυτά εντός ενός δυσμενούς νομοθετικού πλαισίου, στο οποίο δεν προστατεύεται η κύρια κατοικία, έχουν εκτοξευθεί οι αριθμοί των πλειστηριασμών ακινήτων από κοινού με τις κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών ακόμα και για μικρές οφειλές σε δημόσιο ή εταιρείες παροχής κοινωφελών υπηρεσιών.

Το ΙΝΕ ΓΣΕΕ (Μάρτιος 2023), εστιάζει σε τρεις κατηγορίες δαπανών -είδη διατροφής και μη αλκοολούχα ποτά, δαπάνες στέγασης και δαπάνες μεταφορών- και σημειώνει ότι η ραγδαία αύξηση του πληθωρισμού και το μεγάλης έντασης κύμα ακρίβειας μειώνει την αγοραστική δύναμη του κατώτατου μισθού και επιβαρύνει το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων.

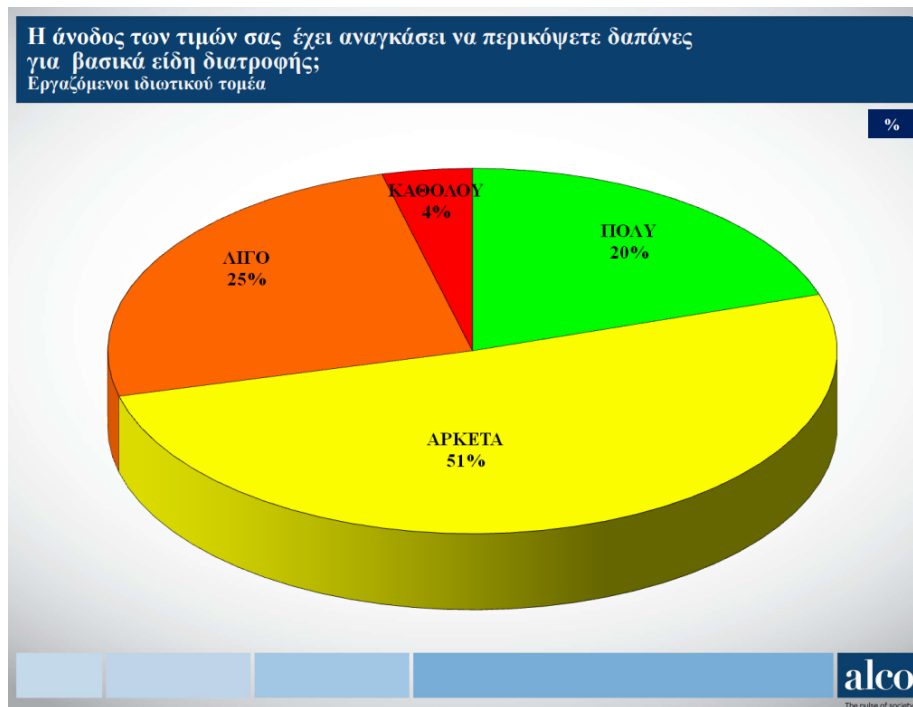
**Απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού σε ετήσια βάση
(Ελλάδα, Αύγουστος 2021-Ιανουάριος 2022)**

Διάγραμμα1: Απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού σε ετήσια βάση (Ελλάδα, Αύγουστος 2021-Ιανουάριος 2022), Πηγή: ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Μάρτιος 2022

Ειδική θεματική έρευνα καταγράφει τις επιπτώσεις της ακρίβειας στη μείωση της κατανάλωσης βασικών ειδών διατροφής στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, αφού το 71% έχει μειώσει την κατανάλωση βασικών ειδών διατροφής (Δείκτες ΓΣΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Σεπτέμβριος 2022).

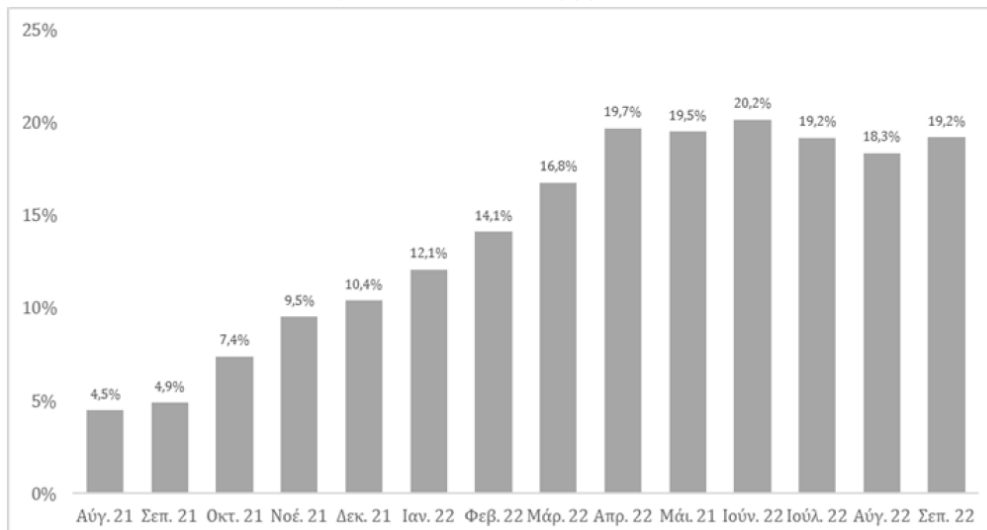
Δείκτες ΓΣΕΕ

Διάγραμμα 2: Δείκτες ΓΣΕΕ. Πηγή: Δείκτες ΓΣΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Σεπτέμβριος 2022

Ο πληθωρισμός στα είδη διατροφής και στα μη αλκοολούχα ποτά στην ΕΕ κατατάσσει την Ελλάδα στην 19η θέση με πληθωρισμό στο 12,8%, και όχι πολύ χαμηλότερα από τον αντίστοιχο πληθωρισμό της Ευρωζώνης που βρίσκεται στο 13,8%. Ωστόσο, ο κατώτατος μισθός στη χώρα βρίσκεται κάτω από το επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης, γεγονός που οξύνει την απώλεια της αγοραστικής δύναμης η οποία κυμαίνεται στο 19% (ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Νοέμβριος 2022).

Απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού (Αύγουστος 2021-Σεπτέμβριος 2022)

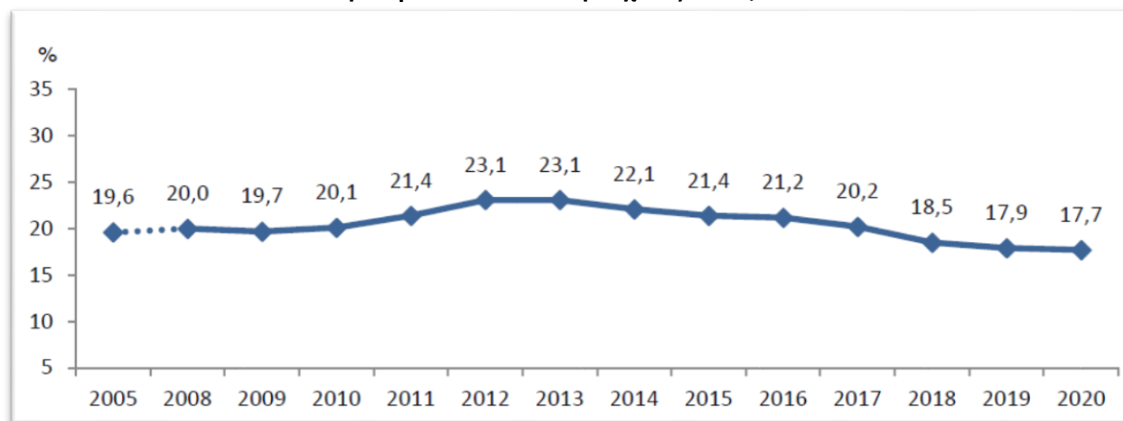
Διάγραμμα 3: Απώλεια αγοραστικής δύναμης του κατώτατου μισθού (Αύγουστος 2021-Σεπτέμβριος 2022), Πηγή: ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Νοέμβριος 2022

Σύμφωνα με τη Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUC) οι Έλληνες εργαζόμενοι στερούνται δύο μισθούς για να καλύψουν τις αυξήσεις στο ρεύμα. Πιο

συγκεκριμένα, «ο αριθμός των ημερών που ένα άτομο που κερδίζει τον κατώτατο μισθό πρέπει να εργαστεί για να πληρώσει τον λογαριασμό ενέργειας έχει αυξηθεί δραματικά σε ορισμένες χώρες: Εσθονία (+26), Κάτω Χώρες (+20), Τσεχία (+17), Λετονία (+16). Σε τέσσερις χώρες – τη Σλοβακία, την Ελλάδα, την Τσεχία και την Ιταλία – ο μέσος ετήσιος λογαριασμός ενέργειας είναι επίσης πλέον μεγαλύτερος από τους μισθούς ενός μήνα για έναν εργαζόμενο που κερδίζει το μέσο μισθό» (Δελτίο Τύπου ΓΣΕΕ, 12/09/2022).

Στην Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2020 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής σημειώνεται ότι «τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας εκτιμώνται σε 701.405 σε σύνολο 4.115.678 νοικοκυριών και τα μέλη τους σε 1.856.081 στο σύνολο των 10.514.769 ατόμων του εκτιμώμενου πληθυσμού της Χώρας» (ΕΛΣΤΑΤ, 2021).

Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας: 2005, 2008 – 2020

Διάγραμμα 4: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας: 2005, 2008 – 2020, Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2021

3. Νομοθετικό Πλαίσιο

Στο πλαίσιο της υγειονομικής κρίσης από την πανδημία COVID-19 αλλά και της αναμενόμενης κρίσης ακρίβειας που ξεκίνησε τα τέλη του 2021 και διογκώθηκε με τον πόλεμο στην Ουκρανία, ο Έλληνας νομοθέτης επιδίωξε να ασχοληθεί με το ζήτημα με σειρά διατάξεων οι οποίες δεν αντιμετώπισαν το πρόβλημα κατά τρόπο μόνιμο και ριζικό, επιλέγοντας αφενός τη θέσπιση εργαλείων επιδότησης αγορών (market pass), τη θέσπιση ενός μέτρου με στόχευση τη συγκράτηση των τιμών σε βασικά αγαθά («καλάθι του νοικοκυριού») και αφετέρου τον έλεγχο της αγοράς ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα «αθέμιτης κερδοφορίας», ορίζοντας ως κρίσιμο μέγεθος το «περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα». Οι βασικές νομοθετικές ρυθμίσεις είναι οι εξής:

Α. ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ:

Άρθρο 87 Ν.4986/2022:

«Παρατηρητήριο τιμών προϊόντων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση των νοικοκυριών - «Καλάθι του νοικοκυριού»

1. Οι επιχειρήσεις υπεραγορών τροφίμων και άλλων προϊόντων που ασκούν δραστηριότητες λιανικής πώλησης («super markets»), των οποίων ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ ετησίως, βάσει των οικονομικών καταστάσεων της αμέσως προηγούμενης, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαχειριστικής περιόδου, αποστέλλουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και

Επενδύσεων, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κατάλογο καταναλωτικών προϊόντων («καλάθι του νοικοκυριού») που είναι απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση.

2. Ειδικότερα, οι υπόχρεοι της παρ. 1 εντάσσουν ένα (1) τουλάχιστον προϊόν από κάθε κατηγορία προϊόντων που περιλαμβάνεται στο καλάθι του νοικοκυριού και το διαθέτουν σε προσιτή τιμή, ιδίως συγκριτικά με τα υπόλοιπα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας, ενημερώνοντας τους καταναλωτές, που προσέρχονται στα φυσικά ή ψηφιακά καταστήματά τους, ως προς τη σύνθεση του «καλαθιού του νοικοκυριού» που προτείνουν. Η ενημέρωση αυτή γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως με λίστες, φυλλάδια και ειδική σήμανση επί των προϊόντων ή του χώρου πώλησής τους.

«2α. Οι υπόχρεοι της παρ. 1 τοποθετούν ευκρινές ειδικό σήμα στον χώρο πώλησης (ράφι) των προϊόντων που συμμετέχουν στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθώς και ευκρινή κατάλογο των προϊόντων που συνθέτουν το «καλάθι του νοικοκυριού» σε εμφανές σημείο στην είσοδο του καταστήματος, που συμπεριλαμβάνει τις τιμές στις οποίες προσφέρονται τα προϊόντα. Επιπρόσθετα, οι υπόχρεοι της παρ. 1 διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που συμμετέχουν στο «καλάθι του νοικοκυριού» βρίσκονται στα καταστήματά τους σε επάρκεια και διατίθενται απρόσκοπτα στο καταναλωτικό κοινό. Για κάθε παράβαση της παρούσας επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6.». *** Η παρ. 2α προστέθηκε με το άρθρο 40 Ν.4990/2022,ΦΕΚ Α 210/11.11.2022.

3. Ο κατάλογος των προϊόντων που συμμετέχουν στο «καλάθι του νοικοκυριού» και οι τιμές τους διαμορφώνονται ελεύθερα από τις επιχειρήσεις, τηρουμένου του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α` 124), περί αθέμιτης κερδοφορίας. Τα προϊόντα που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» ελέγχονται, κατά προτεραιότητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωση με την ανωτέρω διάταξη. Τα προϊόντα του καταλόγου μπορούν να διαφοροποιούνται κάθε φορά που αποστέλλεται από τους υπόχρεους νέος κατάλογος προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Κατάλογο προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού» μπορούν να αποστέλλουν και επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στους υπόχρεους της παρ. 1. Οι ως άνω επιχειρήσεις, εφόσον αποστείλουν κατάλογο προϊόντων, καθίστανται υπόχρεοι τήρησης του παρόντος μέχρι τη λήξη της ισχύος του, και ελέγχονται, κατά προτεραιότητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές ως προς τη συμμόρφωσή τους με το άρθρο 58 του ν. 4818/2021 περί αθέμιτης κερδοφορίας.

5. Η μη αποστολή καταλόγου προϊόντων ή η ελλιπής αποστολή καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης αποστολής πλήρους καταλόγου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι κατηγορίες των προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», η συχνότητα αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, οι αρμόδιες για την επιβολή των κυρώσεων της παρ. 5 αρχές, η διαδικασία ελέγχων, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 31η Μαρτίου 2023.

Κατ'εξουσιοδότηση του άρθρ. 87 Ν. 4986/2022 εκδόθηκαν κατά σειρά οι εξής Υ.Α.:

Αριθμ. . 104093 (ΦΕΚ Β' 5580/31.10.2022) «Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων και λοιπά ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του άρθρου 87 του ν. 4986/2022 (Α' 204).

Αριθμ. 108669/2022 (ΦΕΚ Β' 5804/14.11.2022) "Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων και λοιπά ειδικότερα ζητήματα για την

εφαρμογή του άρθρου 87 του ν. 4986/2022 (Α' 204) - Τροποποίηση της υπ' αρ. 104093/31-10-2022 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β'5580)".

Αριθμ. 113908/2022 (ΦΕΚ Β' 6013/25.11.2022) η οποία τροποποίησε την ΥΑ 108669/2022 με την ένταξη στο «καλάθι του νοικοκυριού» νέων κατηγοριών που αφορούν στους καταναλωτές ειδικών κατηγοριών (διαβητικών), όπως οι «Γλυκαντικές ουσίες κατάλληλες για κατανάλωση από διαβητικούς (π.χ. στέβια)» και τα «Προϊόντα βρώμης», την διεύρυνση της κατηγορίας «Καταψυγμένα λαχανικά» με πρόβλεψη για τουλάχιστον δύο προϊόντα από τις κατηγορίες «αρακάς», «μπάμιες» και «φασολάκια», την διαγραφή της κατηγορίας «Τσάι ή χαμομήλι», τη συγχώνευση των κατηγοριών «Σερβιέτες» και «Ταμπόν» και την διόρθωση παροράματων σχετικά με τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων.

Αριθμ. 118893/2022 (ΦΕΚ Β' 6239/08.12.2022).

B. MARKET PASS

Άρθρο 115 Ν. 5007/2022

Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από τον κρατικό προϋπολογισμό με σκοπό την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους των νοικοκυριών λόγω της σημαντικής αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή

1. Παρέχεται οικονομική ενίσχυση για τους μήνες Φεβρουάριο 2023 έως και Ιούλιο 2023, από τον κρατικό προϋπολογισμό, σε νοικοκυριά που πληρούν τα κριτήρια της παρ. 2, με σκοπό την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους αγορών ιδίως ειδών διατροφής, λόγω της σημαντικής αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή.

2. Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι φυσικά πρόσωπα, άγαμα ή έγγαμα ή σε κατάσταση χηρείας ή πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή εν διαστάσει ή διαζευγμένα. Ειδικά, για τους έγγαμους ή τα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, δικαιούχος είναι ο υπόχρεος σε υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, κατά το άρθρο 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) ή ο ένας εκ των δύο σε περίπτωση υποβολής χωριστής δήλωσης.

Τα φυσικά πρόσωπα δικαιούνται της ενίσχυσης, εφόσον πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Το ετήσιο συνολικό οικογενειακό εισόδημά τους κατά το φορολογικό έτος 2021, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσής του, πραγματικό και τεκμαρτό, ανέρχεται έως δεκαέξι χιλιάδες (16.000) ευρώ για άγαμο υπόχρεο ή υπόχρεο σε κατάσταση χηρείας ή εν διαστάσει και είκοσι τέσσερις χιλιάδες (24.000) ευρώ για έγγαμο υπόχρεο ή τους έγγαμους ή τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης που υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση βάσει της υποπερ. ββ' της περ. στ' της παρ. 4 του άρθρου 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ή τους έγγαμους που υποβάλλουν φορολογική δήλωση βάσει της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ή τα φυσικά πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και έχουν υποβάλει κοινή φορολογική δήλωση χωρίς τέκνα, το οποίο προσαυξάνεται κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο, άλλο εξαρτώμενο μέλος και φιλοξενούμενο μέλος του νοικοκυριού. Για τη μονογονεϊκή οικογένεια το εισόδημα του πρώτου εδαφίου ανέρχεται έως είκοσι τέσσερις χιλιάδες (24.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο, άλλο εξαρτώμενο μέλος και φιλοξενούμενο μέλος, μετά το πρώτο. Στο ετήσιο συνολικό οικογενειακό εισόδημα δεν περιλαμβάνεται εκείνο το οποίο αθροιστικά απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της οικογενειακής κατάστασης, του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων, άλλων εξαρτώμενων μελών και φιλοξενούμενων μελών, καθώς και των εισοδηματικών κριτηρίων, χρησιμοποιούνται τα δεδομένα της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων του φορολογικού έτους 2021, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022. Αν οι σύζυγοι ή τα μέρη συμφώνου συμβίωσης υποβάλλουν

χωριστή δήλωση, λαμβάνεται ο μεγαλύτερος εκ του αριθμού τέκνων που έχει δηλωθεί σε μια εκ των δύο (2) δηλώσεων.

β) Η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προκύπτει από την πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. του έτους 2022, υπόχρεου, συζύγου ή μέρους συμφώνου συμβίωσης και εξαρτώμενων, κατά τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τέκνων, που αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2021, να μην υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ για τους άγαμους, τους υπόχρεους σε κατάσταση χηρείας ή εν διαστάσει και το ποσό των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ για τους έγγαμους ή μέρη συμφώνου συμβίωσης και τις μονογονεϊκές οικογένειες.

Εξαιρούνται από τη χορήγηση της ενίσχυσης:

α) Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία δηλώνονται στη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων φορολογικού έτους 2021 ως εξαρτώμενα μέλη του υπόχρεου κατά το άρθρο 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

β) Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία δηλώνουν στη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων φορολογικού έτους 2021 ότι φιλοξενούνται.

γ) Τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στον φόρο πολυτελούς διαβίωσης για το φορολογικό έτος 2021.

δ) Οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής.

ε) Τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υποβάλλει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2021 έως και την 31η.12.2022.

3. Η ενίσχυση χορηγείται σε επίπεδο νοικοκυριού. Ως μέλη του νοικοκυριού θεωρούνται οι σύζυγοι ή μέλη με σύμφωνο συμβίωσης, τα εξαρτώμενα τέκνα αυτών, τα λοιπά εξαρτώμενα μέλη και τα φιλοξενούμενα μέλη.

4. Το ύψος της ενίσχυσης ανά νοικοκυριό ανέρχεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του μηνιαίου ύψους αγορών που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο. Το μηνιαίο ύψος των αγορών, επί του οποίου χορηγείται ενίσχυση δέκα τοις εκατό (10%), ανέρχεται σε διακόσια είκοσι (220) ευρώ για το μονομελές νοικοκυριό, αυξανόμενο κατά εκατό (100) ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού και έως χίλια (1000) ευρώ αγορών.

5. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 πιστώνεται από την ανώνυμη εταιρεία του ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) μέσω ειδικής εφαρμογής της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ) που δημιουργείται από την ΚτΠ Μ.Α.Ε., στον δικαιούχο:

α) σε ψηφιακή χρεωστική κάρτα, που εκδίδεται ειδικά για τον σκοπό αυτόν από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, κατά την έννοια των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018 (Α` 139), αντίστοιχα, ή

β) σε τραπεζικό λογαριασμό επιλογής του.

6. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος επιλέξει την πίστωση του ποσού της ενίσχυσης στην ψηφιακή χρεωστική κάρτα, η ενίσχυση πιστώνεται μηνιαίως σε αυτήν και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αγορά αγαθών κάθε είδους σε καταστήματα ή λαϊκές αγορές που δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο τροφίμων, όπως αυτά εξειδικεύονται με την απόφαση της παρ. 15.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος επιλέξει την πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό, τα ποσά που καταβάλλονται ανέρχονται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του αρχικά προσδιοριζόμενου ποσού της ενίσχυσης, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4, καταβάλλονται ανά τρίμηνο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς περιορισμούς.

7. Η ΚτΠ Μ.Α.Ε. αναλαμβάνει τον τεχνικό σχεδιασμό, την υλοποίηση της ειδικής εφαρμογής, καθώς και την οργάνωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων δεδομένων από κάθε πηγή, την τήρηση υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και κάθε άλλο θέμα που αφορά στην ομαλή λειτουργία της εφαρμογής, τηρώντας τις διατάξεις της νομοθεσίας για την

προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καταχωρίζονται στην εφαρμογή της παρούσας, συλλέγονται, τηρούνται και τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας αποκλειστικά για τον σκοπό της παρ. 1. Τα ανωτέρω δεδομένα τηρούνται για τους σκοπούς της παρούσας, για περίοδο δύο (2) ετών, και στη συνέχεια διαγράφονται.

8. Ο δικαιούχος της παρ. 2, αφού αυθεντικοποιηθεί με τους προσωπικούς κωδικούς του - διαπιστευτήρια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α` 184), εισέρχεται στην εφαρμογή και αιτείται είτε την έκδοση της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας και την πίστωση του ανωτέρω χρηματικού ποσού σε αυτήν είτε την πίστωση στον τραπεζικό του λογαριασμό. Ο αιτών συμπληρώνει και ενημερώνει τα στοιχεία επικοινωνίας του και, ειδικότερα, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τον αριθμό του κινητού τηλεφώνου και τον αριθμό του προσωπικού τραπεζικού λογαριασμού του σε περίπτωση επιλογής της πίστωσης της οικονομικής ενίσχυσης σε τραπεζικό λογαριασμό. Η επιβεβαίωση ότι ο αιτών είναι δικαιούχος του τραπεζικού λογαριασμού που δηλώνεται, πραγματοποιείται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Για τον σκοπό της επαλήθευσης των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 3, το πληροφοριακό σύστημα της εφαρμογής διαλειτουργεί με τα απαραίτητα μητρώα μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και ιδίως με το Φορολογικό Μητρώο. Ο δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει αίτηση, είτε για την έκδοση της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας είτε για την πίστωση στον τραπεζικό του λογαριασμό και στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

9. Υπεύθυνος επεξεργασίας της ειδικής εφαρμογής ορίζεται η ΚτΠ Μ.Α.Ε., η οποία, ως υπεύθυνη επεξεργασίας, διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α` 137).

10. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

11. Μετά την ολοκλήρωση της αίτησης του δικαιούχου της παρ. 2 και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 3 έως και 8, διαβιβάζονται αποκλειστικά και μόνο για τον σκοπό της παρ. 1 στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό τα στοιχεία του δικαιούχου και, ιδίως, το όνομα, το επώνυμο, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο αριθμός κινητού τηλεφώνου, τα οποία είναι απαραίτητα για την έκδοση της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας, καθώς και ο αριθμός του τραπεζικού του λογαριασμού.

12. Η ψηφιακή χρεωστική κάρτα του δικαιούχου της παρ. 2 παραμένει ενεργοποιημένη έως την 31η.8.2023, μετά την πάροδο της οποίας το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός υποχρεούται άμεσα να την απενεργοποιήσει. Εναπομένει υπόλοιπο του χρηματικού ποσού της οικονομικής ενίσχυσης επιστρέφεται στο Ελληνικό Δημόσιο και αποκλείεται η περαιτέρω αναζήτησή του από τον δικαιούχο.

13. Δεν είναι δυνατή: α) οποιαδήποτε μεταφορά σε τρίτο πρόσωπο του χρηματικού ποσού που πιστώνεται στη χρεωστική κάρτα, ή β) η ανάληψή του.

14. Για την εξυπηρέτηση του σκοπού της παρ. 1 και την εφαρμογή του παρόντος, η ΚτΠ Μ.Α.Ε. επιχορηγείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής

Διακυβέρνησης, κατόπιν ενίσχυσης των σχετικών πιστώσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης από τις πιστώσεις του Ειδικού Φορέα 1023711-0000000 (Γενικές Κρατικές Δαπάνες) του Υπουργείου Οικονομικών.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο χρόνος της παραγωγικής λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής της παρ. 5, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, τα καταστήματα και οι λαϊκές αγορές όπου χρησιμοποιείται η ψηφιακή κάρτα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Κατ'έξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης εκδόθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθμ. 1170/2023 (ΦΕΚ 242/Β/20-1-2023) «Καθορισμός του χρόνου της παραγωγικής λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 115 του ν. 5007/2022 (Α' 241), των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για τη λειτουργία της, των απαραίτητων διαλειτουργικότητων, των καταστημάτων και των λαϊκών αγορών όπου χρησιμοποιείται η ψηφιακή κάρτα και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας».

Γ. ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΘΕΜΙΤΗΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΡΘΡ.. 58 Ν.4818/2021 (ΦΕΚ Α' 124/18.07.2021) «α) Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία διατάξεων των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/2455, (ΕΕ) 2019/1995 και (ΕΕ) 2018/1910 όσον αφορά υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως και σχετικές ρυθμίσεις - β) Τροποποιήσεις του ν. 4649/2019 «Πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων» (Α' 206), βάσει της υπό στοιχεία C(2021) 2545/9.4.2021 (2021/N) εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παράταση του προγράμματος «ΗΡΑΚΛΗΣ» - γ) Διατάξεις για τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας - Τροποποιήσεις του ν. 4738/2020 και λοιπές διατάξεις - δ) Λοιπές επείγουσες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών»:

«Περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας

1. Για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του παρόντος και έως την 30ή Ιουνίου 2023, απαγορεύεται η αποκόμιση μικτού κέρδους από την πώληση οποιουδήποτε προϊόντος ή την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας που είναι απαραίτητη για την υγεία, τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή, καθώς και από την πώληση γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ιδίως πρώτων υλών για την παραγωγή λιπασμάτων, ζωοτροφών, ωμών δημητριακών παντός είδους, αλεύρων, ηλίανθου και φυτικών ελαίων, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προ της 1ης.9.2021.

1Α. Για το χρονικό διάστημα από την έναρξη έως την ολοκλήρωση του προγράμματος «Αλλάζω Συσκευή», που προκηρύχθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/61929/864/17.6.2022 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β` 3099), απαγορεύεται η αποκόμιση μικτού κέρδους από την πώληση οποιουδήποτε προϊόντος που:

α) πωλείται από προμηθευτή που έχει συμπεριληφθεί στο Μητρώο Εγκεκριμένων Προμηθευτών ή από έμπορο λιανικής, που συμμετέχει στο πρόγραμμα «Αλλάζω Συσκευή», ή

β) έχει ενταχθεί στο Ενιαίο Μητρώο Εγκεκριμένου Εξοπλισμού της ως άνω απόφασης, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προ της 31ης.12.2021.

1Β. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για τα στερεά καύσιμα κάθε είδους που χρησιμοποιούνται για τη θέρμανση χώρων. Για τα ως άνω αγαθά απαγορεύεται η αποκόμιση μικτού κέρδους από την πώλησή τους, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά

μονάδα όγκου ή βάρους, ανάλογα με τον τρόπο πώλησης, υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα όγκου ή βάρους προ της 1ης.11.2021.

2. Αρμόδιες αρχές για τη λήψη καταγγελιών και τη διαπίστωση παράβασης των παρ. 1, 1Α και 1Β, ορίζονται:

- α) η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- β) η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.), και
- γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου των Περιφερειών.

3. Οι αρχές της παρ. 2 μπορούν να:

α) αποκτούν πρόσβαση σε κάθε πληροφορία, δεδομένο και έγγραφο από οιαδήποτε πηγή που διευκολύνει τον έλεγχο οιασδήποτε πιθανολογούμενης παράβασης,

β) διενεργούν έλεγχο, ο οποίος συμπεριλαμβάνει την πρόσβαση σε κάθε χώρο ή μέσο μεταφοράς που χρησιμοποιεί ο προμηθευτής, τον οποίον αφορά ο έλεγχος, ή να παραγγέλλουν ελέγχους που διενεργούνται από άλλες δημόσιες αρχές, προκειμένου να λαμβάνονται, να εξετάζονται και να κατάσχονται στοιχεία, δεδομένα ή έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,

γ) διατηρούν στην κατοχή τους τα στοιχεία, τα δεδομένα και τα έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου για όσο χρόνο και στον βαθμό που απαιτείται για την ομαλή διεκπεραίωση του ελέγχου,

δ) αναζητούν την παροχή πληροφοριών όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του προμηθευτή που ελέγχεται, ο οποίος έχει την υποχρέωση να παρέχει πληροφορίες και εξηγήσεις όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά, τα δεδομένα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου.

4. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Αρχής Ελέγχου της παρ. 2, επιβάλλονται σε βάρος οποιουδήποτε παραβαίνει τις απαγορεύσεις των παρ. 1, 1Α και 1Β, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, σωρευτικά ή διαζευκτικά, κυρώσεις ως εξής:

α) σύσταση με σκοπό την παύση της παράνομης πρακτικής και τη συμμόρφωση εντός οριζόμενης με την απόφαση αποκλειστικής προθεσμίας, καθώς και την παράλειψη της στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

5. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Αρχής Ελέγχου της παρ. 2, επιβάλλονται σε βάρος του ελεγχόμενου προσώπου πρόστιμο έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εάν αυτό αποκρύψει, παραποιήσει ή δεν προσκομίσει τα στοιχεία που ζητούνται από τις αρμόδιες αρχές ή παρεμποδίσει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της παρ. 3.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να εξειδικεύονται οι κατηγορίες των αγαθών της παρ. 1 και να καθορίζονται η διαδικασία του ελέγχου και της επιβολής των κυρώσεων των παρ. 4 και 5, η κλιμάκωση των προστίμων και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δίδεται η δυνατότητα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης στους καταναλωτές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες των παρ. 1 και 1Β.».

Η προθεσμία της παρ. 1 παρατάθηκε, η παρ.6 συμπληρώθηκε και το άρθρο 58, όπως είχε τροποποιηθεί με σειρά διατάξεων και τελικά διαμορφωθεί με το άρθρο 85 Ν.4975/2022,ΦΕΚ Α 187, διαμορφώθηκε ως άνω με το άρθρο 99 Ν.5007/2022, ΦΕΚ Α 241/23.12.2022.

Σε εκτέλεση των ανωτέρω ρυθμίσεων, ο Υπουργός Ανάπτυξης εξέδωσε τις, κατά νομοθετική εξουσιοδότηση, Αποφάσεις του και συγκεκριμένα την υπ' αρ. 37356/08-04-2022 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας. Καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου και της επιβολής κυρώσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124), κλιμάκωση των προστίμων και άλλα ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή του ιδίου άρθρου» (Β' 1720) και την

υπ' αριθμ. 95216/2022 (ΦΕΚ Β 5203 2022) Απόφασή του με την οποία τροποποιείται η ανωτέρω.

Δ. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Το άρθρο 9δ του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει σήμερα, ορίζει ότι: «1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες, και είναι, συνεπώς, αναληθής, ή όταν, **με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε.** Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος,

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, **η ποσότητα**, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος,

γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος,

δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής.....».

3. Ευρήματα

Η Ε.Ε.Κ.Ε. παρακολουθεί τις τιμές των βασικών καταναλωτικών προϊόντων στο πλαίσιο των καταστικών της σκοπών και των δράσεων της για την καταπολέμηση της ακρίβειας, της κερδοσκοπίας και της αισχροκέρδειας καθώς και των καταχρηστικών πρακτικών, των παραπλανητικών μεθόδων προώθησης των πωλήσεων που εφαρμόζουν ορισμένοι προμηθευτές, και με την ένταση και τις διαστάσεις που έχει λάβει η ακρίβεια από τον Σεπτέμβριο του 2021 και κυρίως από την έναρξη του πολέμου της Ουκρανίας και εντεύθεν.

Από τη διερεύνηση προκύπτουν τα στοιχεία που ακολουθούν και αφορούν:

Α) τη δειγματοληπτική καταγραφή των τιμών βασικών καταναλωτικών προϊόντων σε σχέση με την ποσότητα του περιεχομένου της συσκευασίας τους

Β) τη δειγματοληπτική καταγραφή των τιμών βασικών καταναλωτικών προϊόντων εντός και εκτός Καλαθιού του Νοικοκυριού προκειμένου να εξεταστεί η συμπεριφορά των προμηθευτών αναφορικά με την τήρηση των χαμηλών τιμών εντός του Καλαθιού του Νοικοκυριού, όπως ορίζεται με βάση τις νομοθετικές διατάξεις που παρατέθηκαν ανωτέρω.

3.1. Συσκευασμένα προϊόντα: σχέση λιανικής τιμής πώλησης/περιεχομένου

Από τη διερεύνηση προϊόντων που ελέγχθηκαν δειγματοληπτικά προκύπτει ότι, το περιεχόμενο μειώθηκε ενώ η τιμή του προϊόντος αυξήθηκε. Σε άλλες περιπτώσεις μειώνεται το περιεχόμενο και η τιμή, ωστόσο η τιμή μονάδας αυξάνεται.

Παρατίθεται ενδεικτικός πίνακας μερικών μόνο από τα προϊόντα που ελέγχθηκαν, στον οποίο παρουσιάζονται: α) τα προϊόντα αυτά ανά κατηγορία β) το ύψος της μείωσης σε σύγκριση τελικού καθαρού βάρους πριν και μετά τη μείωση της ποσότητας, γ) η τιμή πώλησης πριν και μετά τη μείωση της ποσότητας δ) η ποσοστιαία αύξηση τιμής και ε) η ποσοστιαία μείωση ποσότητας (Πίνακας 1).

ΣΧΕΣΗ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ / ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ							
A/A	ΠΡΟΪΟΝ	ΑΡΧΙΚΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΡΧΙΚΗ ΤΙΜΗ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΤΙΜΗ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΙΜΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ
ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ							
1	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΟ 5%	1000	3,17 €	900ΓΡ	4,38 €	38,17%	-10,00%
2	ΓΙΑΟΥΡΤΙ 2% ΜΕ ΜΕΛΙ	3x170ΓΡ	2,45 €	3x150ΓΡ	2,88 €	17,55%	-11,76%
3	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΟ 10%	3x200ΓΡ	2,62 €	3x170ΓΡ	4,88 €	86,26%	-15,00%
4	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΟ 2%	3x200ΓΡ	2,62 €	3x170ΓΡ	4,88 €	86,26%	-15,00%
5	ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ ΜΕ ΦΡΟΥΤΑ	3x200ΓΡ	2,93 €	3x180ΓΡ	3,25 €	10,92%	-10,00%
6	ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ ΜΕ ΦΡΟΥΤΑ	3x200ΓΡ	4,41 €	3x180ΓΡ	4,74 €	7,48%	-10,00%
7	ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ ΜΕ ΦΡΟΥΤΑ	3x200ΓΡ	2,94 €	3x180ΓΡ	3,16 €	7,48%	-10,00%
8	ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ ΜΕ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	2x150ΓΡ	2,05 €	2x145ΓΡ	2,30 €	12,20%	-3,33%
9	ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ ΜΕ ΦΡΟΥΤΑ	3x145ΓΡ	2,88 €	3x130ΓΡ	3,28 €	13,89%	-10,34%
10	ΣΟΚΟΛΑΤΟΥΧΟ ΓΑΛΑ	500ML	1,42 €	450ML	1,71 €	20,42%	-10,00%
SNACK - ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ							

11	ΚΡΟΥΑΣΑΝ ΜΕ ΚΡΕΜΑ ΚΑΚΑΟ	65ΓΡ	0,50 €	50ΓΡ	0,55 €	10,00%	-23,08%
12	ΜΠΑΡΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	5x27ΓΡ	3,08 €	6x21,5ΓΡ	3,49 €	13,31%	-4,44%
13	ΜΠΑΡΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	5x27ΓΡ	3,08 €	6x20ΓΡ	3,20 €	3,90%	-11,11%
ΜΑΡΓΑΡΙΝΕΣ							
14	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ	250ΓΡ	3,54 €	225ΓΡ	3,65 €	3,11%	-10,00%
15	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ	250ΓΡ	3,36 €	225ΓΡ	3,46 €	2,98%	-10,00%
16	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ	250ΓΡ	1,46 €	200ΓΡ	1,61 €	10,27%	-20,00%
17	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ	1Κ	5,47 €	800ΓΡ	5,47 €	0,00%	-20,00%
ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ							
18	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ ΠΛΑΤΙΑ	1000ΓΡ	3,04 €	900ΓΡ	3,44 €	13,16%	-10,00%
19	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ	450ΓΡ	2,45 €	420ΓΡ	2,69 €	9,80%	-6,67%
20	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΣ ΑΡΑΚΑΣ	450ΓΡ	2,78 €	420ΓΡ	2,89 €	3,96%	-6,67%
ΚΑΦΕΣ							
21	ΚΑΦΕΣ ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ	100ΓΡ	5,13 €	95ΓΡ	5,98 €	16,57%	-5,00%
22	ΚΑΦΕΣ ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ	100ΓΡ	5,13 €	95ΓΡ	5,98 €	16,57%	-5,00%

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ							
23	ΚΡΕΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ	270ML	4,98 €	220ML	5,98 €	20,08%	-18,52%
24	ΚΡΕΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ	270ML	4,99 €	220ML	5,98 €	19,84%	-18,52%
25	ΚΡΕΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ	270ML	4,99 €	220ML	5,98 €	19,84%	-18,52%
26	ΑΦΡΟΝΤΟΥΣ	850ML	2,98 €	750ML	4,69 €	57,38%	-11,76%
27	ΑΦΡΟΝΤΟΥΣ	850ML	2,98 €	750ML	4,69 €	57,38%	-11,76%
28	ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟ	600ML	4,68 €	550ML	4,79 €	2,35%	-8,33%
29	ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟ	600ML	4,68 €	550ML	4,79 €	2,35%	-8,33%
30	ΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΜΩΡΑ ΝΟ6	40TEM	16,88 €	38TEM	20,68 €	22,51%	-5,00%
ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΑ							
31	ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΡΟΥΧΑ ΚΟΥΤΙ	75MEZ	17,99 €	70MEZ	22,29 €	23,90%	-6,67%
32	ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΡΟΥΧΑ ΚΟΥΤΙ	56MEZ	14,79 €	50MEZ	17,59 €	18,93%	-10,71%
33	ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΡΟΥΧΑ ΚΟΥΤΙ	56MEZ	14,79 €	50MEZ	17,59 €	18,93%	-10,71%
34	ΜΑΛΑΚΤΙΚΟ ΡΟΥΧΩΝ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΟ	1,4LT	6,25 €	1196ML	6,49 €	3,84%	-14,57%
35	ΜΑΛΑΚΤΙΚΟ ΡΟΥΧΩΝ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΟ	1,45LT	6,25 €	1196ML	6,49 €	3,84%	-17,52%

Πίνακας 1: Σχέση λιανικής τιμής πώλησης/ περιεχομένου. Ο πίνακας δημιουργήθηκε από την ΕΕΚΕ

3.2. Το καλάθι του Νοικοκυριού

Η ΕΕΚΕ παρατηρεί τις τιμές και τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στο Καλάθι του Νοικοκυριού από την έναρξη της εφαρμογής του έως σήμερα. Τα ευρήματα που προκύπτουν είναι τα εξής:

1. Ορισμένα προϊόντα εντάσσονται στο Καλάθι του Νοικοκυριού, στη συνέχεια βγαίνουν από το καλάθι αυξάνεται η τιμή τους και όταν εντάσσονται εκ νέου, η τιμή τους είναι αυξημένη (Πίνακας 2)
2. Δεν είναι δυνατή η πραγματική αποτίμηση της συνολική μείωσης τιμής του Καλαθιού του Νοικοκυριού καθώς:
 - α. δεν είναι συγκρίσιμα τα προϊόντα σε ορισμένες κατηγορίες, όπως: νωπό χοιρινό (συσκευασμένο ή μη), νωπό κοτόπουλο (συσκευασμένο ή μη), κατεψυγμένα ψάρια
 - β. Τα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας που εντάσσονται στο Καλάθι του Νοικοκυριού τη μία εβδομάδα, στις επόμενες εβδομάδες αντικαθίστανται από προϊόντα που διαφέρουν ως προς το βάρος ή την ετικέτα (επώνυμο προϊόν ή προϊόν ιδιωτικής ετικέτας (Πίνακας 3)
3. Προϊόντα που εισέρχονται στο Καλάθι του Νοικοκυριού και στη συνέχεια εξέρχονται, η τιμή τους αυξάνεται (Πίνακας 4)
4. Παρατηρήθηκε προϊόν εντός του Καλαθιού του Νοικοκυριού να έχει αυξημένη τιμή σε σχέση με το ίδιο προϊόν που βρισκόταν στο εβδομαδιαίο φυλλάδιο προσφορών της αλυσίδας
5. Δεν υπάρχουν σε όλες τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ προϊόντα για τις πενήντα ένα (51) κατηγορίες προϊόντων, σε παράβαση της παρ. 2 του αρθρ. 3β της υπ. αριθμ. 108669 Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ) στην οποία αναφέρεται ότι «2.Στις επιχειρήσεις που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3α επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ ανά κατάστημα στο οποίο συντελείται η παράβαση.»
6. Αν και προβλέπεται από την παρ.2 του αρθ.3α της ΥΑ 108669 η διαχείριση της έλλειψης και αντικατάστασης προϊόντων στο Καλάθι του Νοικοκυριού, οι επιτόπιοι έλεγχοι από την ΕΕΚΕ καταδεικνύουν ότι ορισμένα προϊόντα δεν βρίσκονταν σε απόθεμα από την πρώτη ημέρα της έναρξης της νέα εβδομάδας του Καλαθιού του Νοικοκυριού.
7. Υπάρχουν αλυσίδες που περιλαμβάνουν προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας σε ποσοστό περίπου 90% του συνόλου των προϊόντων.

ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΤΙΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΑΘΙΟΥ ΤΟΥ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ				
A/A	ΠΡΟΪΟΝ	ΚΑΛΑΘΙ 4-10/01/2023	ΚΑΛΑΘΙ 18-24/01/2023	ΑΥΞΗΣΗ
1	ΖΑΧΑΡΗ ΛΕΥΚΗ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΚΗ 1Κ	1,15 €	1,25 €	8,70%
2	ΦΡΥΓΑΝΙΕΣ ΣΙΤΟΥ 500ΓΡ	1,20 €	1,37 €	14,17%
3	ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ ΦΑΡΙΝ ΛΑΚΤΕ 250 ΓΡ	1,66 €	2,29 €	37,95%
4	ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΟ GEL ΧΕΡΙΩΝ 80ML	0,70 €	0,90 €	28,57%
5	ΦΥΣΙΚΟΣ ΧΥΜΟΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ 1L	0,65 €	0,67 €	3,08%
6	ΣΑΜΠΟΥΑΝ 350ml	1,39 €	1,49 €	7,19%
7	ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΑΜΠΟΥΑΝ 750ml	1,79 €	1,95 €	8,94%
8	ΡΥΖΙ Τ.ΑΜΕΡΙΚΗΣ 500ΓΡ	0,72 €	0,76 €	5,56%
9	ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΤΩΜΑΤΟΣ 1LT	1,25 €	1,35 €	8,00%
10	ΑΛΕΥΡΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ 1KG	0,85 €	0,87 €	2,35%
11	ΤΟΜΑΤΟΧΥΜΟΣ 500ΓΡ	0,39 €	0,48 €	23,08%
12	ΑΥΓΑ ΦΡΕΣΚΑ 12Τ ΜΕΣΑΙΑ 53ΓΡ	2,44 €	2,69 €	10,25%
13	ΑΡΑΚΑΣ 1000ΓΡ	1,52 €	1,69 €	11,18%

14	ΦΕΤΑ ΠΟΠ ΔΟΧΕΙΟ (ΚΙΛΟ)	9,47 €	10,20 €	7,71%
15	ΤΟΜΑΤΟΧΥΜΟΣ 500ΓΡ	0,39 €	0,42 €	7,69%
16	ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ ΠΛΑΤΙΑ 1000ΓΡ	1,52 €	1,69 €	11,18%
17	ΑΡΑΚΑΣ 1000ΓΡ	1,52 €	1,69 €	11,18%
		ΚΑΛΑΘΙ 21-27/12/2022	ΚΑΛΑΘΙ 18-24/01/2023	
18	ΓΑΛΑ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ	1,66 €	2,23 €	34,34%
19	ΑΝΑΜΙΚΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ 1Kg	1,55 €	1,75 €	12,90%
		ΚΑΛΑΘΙ 14-20/12/2022	ΚΑΛΑΘΙ 18-24/01/2023	
20	ΕΛΑΦΡ ΣΥΜΠ ΧΥΜΟΣ ΤΟΜΑΤΑΣ 500ΓΡ	0,37 €	0,52 €	40,54%
21	ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ ΦΑΡΙΝ ΛΑΚΤΕ 300ΓΡ	3,10 €	3,19 €	2,90%
22	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΕΛΑΔΟΣ 3.9% 3x200Γ	1,90 €	1,99 €	4,74%
23	ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ 900ΓΡ	2,13 €	2,18 €	2,35%
24	ΚΑΚΑΟ 125ΓΡ	1,20 €	1,28 €	6,67%
25	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΕΛΑΔΟΣ 2% 3x200Γ	1,90 €	1,99 €	4,74%
		ΚΑΛΑΘΙ 4-10/01/2023	ΚΑΛΑΘΙ 11-17/01/2023	

26	ΦΕΤΑ ΠΟΠ ΔΟΧΕΙΟ ΧΥΜΑ	9,98 €	10,20 €	2,20%
		ΚΑΛΑΘΙ 7 -13/12/2022	ΚΑΛΑΘΙ 11-17/01/2023	
27	ΦΑΣΟΛΑΚΙΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ 900ΓΡ	2,12 €	3,33 €	57,08%
		ΚΑΛΑΘΙ 23-29/11/2022	ΚΑΛΑΘΙ 18-24/01/2023	
28	ΡΥΖΙ ΚΑΡΟΛΙΝΑ 500gr	1,64 €	2,08 €	26,83%
29	ΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΜΩΡΑ Νο5 44 τεμ	14,02 €	19,52 €	39,23%
		ΚΑΛΑΘΙ 16-22/11/2022	ΚΑΛΑΘΙ 18-24/01/2023	
30	ΓΑΛΑ ΦΡΕΣΚΟ 1.5% 1LT	1,15 €	1,19 €	3,48%
31	ΧΟΙΡΙΝΗ ΤΗΓΑΝΙΑ ΝΩΠΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ (~800 g)	5,96 €	6,65 €	11,58%
32	ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΟ GEL ΑΝΤΛΙΑ 400 ml	1,16 €	3,63 €	212,93%
33	ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ 90 ml (1+1 Δώρο)	2,20 €	3,66 €	66,36%
34	ΖΑΧΑΡΗ ΛΕΥΚΗ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΚΗ (1 Kg)	1,23 €	1,34 €	8,94%
35	ΣΚΟΝΗ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΥ (40Μεζ)	7,99 €	9,69 €	21,28%
		ΚΑΛΑΘΙ 8/11/2022	ΚΑΛΑΘΙ 18-24/01/2023	
36	ΨΩΜΙ 350ΓΡ	0,87 €	0,99 €	13,79%

		ΚΑΛΑΘΙ 16-22/11/2022	ΚΑΛΑΘΙ 23-29/11/2022	
37	ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΜΩΡΑ ΜΠΙΣΚΟΤΟΚΡΕΜΑ 300GR	2,73 €	4,66 €	70,70%

Πίνακας 2: Αυξήσεις τιμών εντός του Καλαθιού του Νοικοκυριού. Ο πίνακας δημιουργήθηκε από την ΕΕΚΕ

ΜΗ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ			
A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΑΛΑΘΙ 1	ΚΑΛΑΘΙ 2
1	Χυμός Τομάτας Διατηρημένος	ΤΟΜΑΤΑ 500GR	ΤΟΜΑΤΑ 7% 500γρ
2	Γιαούρτι από Γάλα Αγελάδος Χωρίς Γεύσεις	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΟ 5% 1KG	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΣΤΡΑΓΓΙΣΤΟ 10% 1KG
3	Γαλοπούλα ή/και Πάριζα	ΓΑΛΟΠΟΥΛΑ ΚΑΠΝΙΣΤΗ ΣΕ ΦΕΤΕΣ 180g	ΓΑΛΟΠΟΥΛΑ ΒΡΑΣΤΗ ΣΕ ΦΕΤΕΣ 180γρ
4	Ψωμί Φραντζόλα	ΨΩΜΙ ΣΙΚΑΛΗΣ 500γρ	ΨΩΜΙ ΣΕ ΦΕΤΕΣ ΟΚΤΑΣΠΟΡΟ 500γρ
5	Μακαρόνια Νο 6	ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΝΟ6 500ΓΡ.	ΣΠΑΓΓΕΤΙ Νο6 500γρ
6	Γλυκαντικές Ουσίες Κατάλληλες για Διαβητικούς	ΦΡΟΥΚΤΟΖΗ 200ΓΡ	ΓΛΥΚΑΝΤΙΚΟ ΔΙΣΚΙΑ
7	Σερβιέτες ή Ταμπόν	ΣΕΡΒ/ΤΑ 20Τ	ΣΕΡΒ/ΤΑ 28Τ+20Τ ΔΩΡΟ

8	Χαρτί Κουζίνας	ΡΟΛΟ ΚΟΥΖΙΝΑΣ 4Φ 750ΓΡ	ΧΑΡΤΙ ΚΟΥΖΙΝΑΣ 3Φ 600γρ
9	Φέτα	ΦΕΤΑ ΠΟΠ ΧΥΜΑ ΔΟΧΕΙΟ	ΦΕΤΑ ΠΟΠ ΧΥΜΑ ΔΟΧΕΙΟ
10	Ψωμί για Τοστ	ΨΩΜΙ ΤΟΣΤ 5/720G	ΨΩΜΙ ΤΟΣΤ ΟΛΙΚΗΣ ΑΛΕΣΗΣ 700γρ
11	Παρθένο Ελαιόλαδο	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ 1L	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ 1lt
12	Πουλερικό Συσκευασμένο	ΜΠΟΥΤΙΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΕΛΛ. ΝΩΠΑ	ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΕΛΛ. ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΝΩΠΟ
13	Κρέμες για βρέφη	ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ ΦΑΡΙΝ ΛΑΚΤΕ 300ΓΡ	ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ ΦΑΡΙΝ ΛΑΚΤΕ 250ΓΡ
14	Στιγμιαίος Καφές	ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ ΚΑΦΕΣ 95 γρ	ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ ΚΑΦΕΣ 100γρ
15	Χοιρινό Συσκευασμένο	ΣΠΑΛΑ ΧΟΙΡΙΝΗ 1kg	ΤΗΓΑΝΙΑ ΧΟΙΡΙΝΗ 500γρ
16	Σαμπουάν	ΣΑΜΠΟΥΑΝ 500 ml	ΣΑΜΠΟΥΑΝ 400ml
17	Ελληνικός Καφές	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΑΦΕΣ 143Γ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΑΦΕΣ 194γρ

Πίνακας 3: Μη συγκρίσιμα προϊόντα και τιμές. Ο πίνακας δημιουργήθηκε από την ΕΕΚΕ

ΑΥΞΗΣΗ ΤΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ				
A/A	ΠΡΟΪΟΝ	ΤΙΜΗ ΚΑΛΑΘΙΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	ΤΙΜΗ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023	ΑΥΞΗΣΗ
1	ΠΑΝΕΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ 10 ΤΜΧ MEDIUM	5,65 €	6,29 €	11,33%
2	ΚΑΦΕΣ 95 ΓΡ	4,19 €	4,68 €	11,69%
3	ΦΕΤΑ 1 ΚΙΛΟ	8,49 €	9,49 €	11,78%
4	ΓΑΛΑ ΕΛΑΦΡΥ 1,7 1LT	1,68 €	1,88 €	11,90%
5	ΗΛΙΕΛΑΙΟ 1 LT	3,25 €	3,69 €	13,54%
6	ΤΥΡΙ ΕΛΑΦΡΥ ΣΕ ΑΛΜΗ 400 ΓΡ	6,22 €	7,10 €	14,15%
7	ΡΥΖΙ ΚΑΡΟΛΙΝΑ 500 ΓΡ	0,84 €	0,98 €	16,67%
8	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ 200 ΓΡ	1,36 €	1,60 €	17,65%
9	ΥΓΡΟ ΠΙΑΤΩΝ 500 ML	0,89 €	1,05 €	17,98%
10	ΑΥΓΑ 6ΑΔΑ 53-63 ΓΡ	1,50 €	1,79 €	19,33%

11	ΣΑΜΠΟΥΑΝ 400 ML	2,99 €	3,59 €	20,07%
12	ΦΕΤΑ ΣΕ ΑΛΜΗ 400 ΓΡ	5,31 €	6,40 €	20,53%
13	ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ Νο 6 500 ΓΡ	0,99 €	1,20 €	21,21%
14	ΤΥΡΙ ΦΡΑΤΖΟΛΑ 1 ΚΙΛΟ	10,38 €	12,70 €	22,35%
15	ΤΥΡΙ LIGHT ΣΕ ΦΕΤΕΣ 200 ΓΡ	1,95 €	2,39 €	22,56%
16	ΡΥΖΙ ΚΑΡΟΛΙΝΑ 500 ΓΡ	0,87 €	1,07 €	22,99%
17	ΦΕΤΑ ΒΑΡΕΛΙΣΙΑ 1 ΚΙΛΟ	8,95 €	11,10 €	24,02%
18	ΚΑΦΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ 143 ΓΡ	2,36 €	2,95 €	25,00%
19	ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ 1 LT	5,99 €	7,49 €	25,04%
20	ΨΩΜΙ ΓΙΑ ΤΟΣΤ ΣΤΑΡΕΝΙΟ 700 ΓΡ	1,45 €	1,87 €	28,97%
21	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΕΛΑΔΟΣ 2% 200 ΓΡ (2+1)	1,76 €	2,28 €	29,55%
22	ΡΥΖΙ ΚΑΡΟΛΙΝΑ 500 ΓΡ	0,75 €	0,98 €	30,67%
23	ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΜΠΟΥΤΙ ΝΩΠΟ ΣΥΣΚ. 1 ΚΙΛΟ	4,45 €	5,85 €	31,46%

24	ΠΑΡΙΖΑ ΤΙΜΗ ΚΙΛΟΥ	4,94 €	6,58 €	33,20%
25	ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ ΦΑΡΙΝ ΛΑΚΤΕ 300 ΓΡ	2,80 €	3,73 €	33,21%
26	ΕΠΙΔΟΡΠΙΟ ΓΙΑΟΥΡΤΙΟΥ 2% 3Χ190 ΓΡ	2,70 €	3,67 €	35,93%
27	ΜΠΡΙΖΟΛΑ ΧΟΙΡΙΝΗ ΜΕ ΟΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΩΠΗ	4,99 €	6,90 €	38,28%
28	ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΩΠΟ 1 ΚΙΛΟ	2,99 €	4,15 €	38,80%
29	ΦΡΥΓΑΝΙΕΣ ΣΙΚΑΛΗΣ 4Χ80 (3+1)	1,29 €	1,82 €	41,09%
30	ΚΑΚΑΟ 100 ΓΡ	1,23 €	1,75 €	42,28%
31	ΦΑΚΕΣ ΨΙΛΕΣ 500γρ	0,96 €	1,48 €	54,17%
32	ΚΑΦΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ 96 ΓΡ	1,31 €	2,02 €	54,20%
33	ΦΙΛΕΤΟ ΓΑΛΟΠΟΥΛΑΣ	8,90 €	13,98 €	57,08%
34	ΑΥΓΑ 6ΑΔΑ	1,90 €	2,99 €	57,37%
35	ΜΑΡΓΑΡΙΝΗ 250 ΓΡ	0,85 €	1,37 €	61,18%
36	ΑΥΓΑ 6ΑΔΑ 53-63Γ (Μ)	1,20 €	1,96 €	63,33%

37	ΤΟΣΤ ΣΤΑΡΕΝΙΟ ΚΑΝ.ΦΕΤΕΣ 720 ΓΡ	1,35 €	2,24 €	65,93%
38	ΜΠΑΚΑΛΙΑΡΟΣ ΡΟΛΟ ΦΙΛΕΤΟ 480γρ	4,50 €	7,66 €	70,22%
39	ΠΑΡΙΖΑ	3,90 €	6,73 €	72,56%
40	ΑΥΓΑ 6ΑΔΑ ΜΕΔΙΟΥΜ 53-63 ΓΡ	1,19 €	2,07 €	73,95%
41	ΒΑΚΑΛΑΟΣ ΑΚΕΦΑΛΟΣ	5,90 €	10,59	79,49%
42	ΑΥΓΑ 6x53-63ΓΡ	1,74 €	3,44 €	97,70%
43	ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ 75ML	1,14 €	2,33 €	104,39%

Πίνακας 4: Αυξήσεις τιμών προϊόντων. Ο πίνακας δημιουργήθηκε από την ΕΕΚΕ

4. Συμπεράσματα

Από την παράθεση των παραπάνω στοιχείων, τις εφαρμοζόμενες νομικές ρυθμίσεις αλλά και επισκοπώντας το σύνολο των ευρημάτων που η έρευνά μας διαπίστωσε επιτοπίως και διαδικτυακά, εξάγονται τα εξής βασικά συμπεράσματα:

1. Το «καλάθι του νοικοκυριού» παρά την καλή πρόθεση δημιουργίας του εκ μέρους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δεν πέτυχε να αντιμετωπίσει ούτε την ακρίβεια αλλά ούτε και τα φαινόμενα της αισχροκέρδειας. Το γεγονός ότι για πλειάδα κατηγορίας προϊόντων οι τιμές πώλησης δεν μένουν (έστω) σταθερές κατά το διάστημα «παραμονής τους» στο καλάθι, επιβεβαιώνει την αποτυχία του μέτρου.
2. Το «καλάθι» λειτούργησε εν πολλοίς ως προωθητικός μηχανισμός προϊόντων δοθέντος ότι εντοπίστηκαν δεκάδες προϊόντα για τα οποία υπήρξε αλματώδη αύξηση της τιμής τους, μόλις αυτά «έβγαιναν» από το καλάθι. Τούτο, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι αυτά δεν αντικαθίσταντο από παρόμοια προϊόντα, δείχνει την πρακτική καθοδήγησης του καταναλωτικού κοινού προς αυτά.
3. Η σύγκριση των προϊόντων του «καλαθιού» από την ίδια την πλατφόρμα είναι τουλάχιστον ανακριβής αφού η σύγκριση αφορά ανόμοια προϊόντα κατ'είδος, ποσότητα, ποιότητα κλπ. Επιπλέον, για κάθε κατηγορία προϊόντων ο καταναλωτής δαπανά διαφορετικό ποσό, ως εκ τούτου για να πραγματοποιηθεί σύγκριση, απαιτούνται δείκτες. Η σύγκριση μόνο των τιμών καθίσταται έτσι, παραπλανητική.
4. Το ότι το «καλάθι» λειτουργεί ως, εν πολλοίς, προωθητικό μέτρο επιχειρήσεων ή/και προϊόντων, αποδεικνύεται και από το ότι υπερτερούν σε αυτό προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, πολλά δε από αυτά ευρισκόμενα ήδη σε προσφορά από τις επιχειρήσεις σούπερ μάρκετ.
5. Η ύπαρξη προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας εντός του Καλαθιού του Νοικοκυριού μετακυλύει το βάρος της ευθύνης στα σούπερ μάρκετ. Η αύξηση των τιμών από την πλευρά των βιομηχανιών συμπαρασύρει και την αύξηση των τιμών των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας. Συνεπώς, προκύπτουν δύο αυξήσεις: Της βιομηχανίας και του λιανικού εμπορίου. Η δεύτερη αυτή αύξηση είναι κερδοσκοπική.
6. Είναι πλέον ευρέως διαδεδομένη η πρακτική των προμηθευτών για μείωση της ποσότητας του προϊόντος, με τη διατήρηση ταυτόχρονα της παλαιάς συσκευασίας, γεγονός που επιτείνει την παραπλάνηση, ενεστώσα ή ενδεχόμενη, του καταναλωτικού κοινού (η δε αναγραφή της νέας ποσότητας είναι αδιάφορη για την εφαρμογή του νόμου περί προστασίας των καταναλωτών).
7. Η μείωση της περιεχόμενης ποσότητας προϊόντος, πρακτική με στόχευση αποκλειστικά και μόνο την αύξηση της κερδοφορίας, συνοδεύεται στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων που εντοπίστηκαν με αύξηση της τιμής ή τουλάχιστον διατήρηση της παλαιάς στα ίδια επίπεδα (γεγονός που ισοδυναμεί με αύξηση ανά τιμή μονάδας).
8. Η διάδοση της ανωτέρω πρακτικής δεν έχει γίνει αντικείμενο ευρύτερου ελέγχου από τις ελεγκτικές υπηρεσίες ΥΠ.ΑΝ. και Περιφερειών, ενόψει και του πολύπλοκου νομοθετικού πλαισίου εξεύρεσης του περιθωρίου μικτού κέρδους. Σε καμία δε περίπτωση δεν έχει, κατά τη γνώση μας, χαρακτηριστεί ως παραπλανητική εμπορική πρακτική του άρθρ. 9δ Ν. 2251/1994, ώστε να επιβληθούν οι σχετικές διοικητικές κυρώσεις.

5. Προτάσεις για την αντιμετώπιση της ακρίβειας και της κερδοσκοπίας

Επισημαίνεται ότι η παροχή επιδομάτων – βοηθημάτων (food pass, fuel pass, power pass) προς τους καταναλωτές δεν αποτελεί πολιτική αλλά μέτρο έκτακτης ανάγκης προσωρινού χαρακτήρα.

Εκτός από τα όποια μέτρα ελάφρυνσης των φορολογικών επιβαρύνσεων των φορολογούμενων νομικών και φυσικών προσώπων μπορεί να πάρει η Κυβέρνηση, οι προτάσεις της Ε.Ε.Κ.Ε., είναι οι ακόλουθες:

1. Αναστολή λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας. Είναι γνωστό ότι, για να επιτευχθεί μια λειτουργία παρόμοια με εκείνη του χρηματιστηρίου εμπορευμάτων, όλες οι πηγές ηλεκτρικής ενέργειας συναθροίστηκαν στο «Χρηματιστήριο Ενέργειας» σε μια διαπραγματεύσιμη ποιότητα, το «ηλεκτρικό ρεύμα», με συνεπαγωγή την τιμολόγηση της μονάδας ηλεκτρικής ενέργειας με το οριακό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την ακριβότερη πηγή, δηλαδή εν προκειμένω το φυσικό αέριο. Αυτή η συνεπαγωγή υπήρξε καταστροφική αφού μεγιστοποίησε την επίπτωση της αύξησης της τιμής του φυσικού αερίου στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος.
2. Προώθηση όλων των τύπων ενέργειας (π.χ. υδρογόνο, γεωθερμία, κ.λπ.) χωρίς προκαταλήψεις και προτεραιοποιήσεις
3. Ενίσχυση των ευάλωτων καταναλωτών μέσω της κατά προτεραιότητα τιμολόγησής τους με τις ενεργειακές πηγές μικρότερου κόστους παραγωγής
4. Μείωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης
5. Μείωση του ΦΠΑ στα είδη βασικής διατροφής
6. Αύξηση του κατώτατου μισθού και επαναφοράς του δικαίου των συλλογικών διαπραγματεύσεων που θα διαχύσει την αύξηση αυτή σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, με στόχο την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζομένων-καταναλωτών.
7. Θέσπιση της υποχρέωσης εκπόνησης Δείκτη Εκροών και Εισροών στις Επιχειρήσεις με έναν κύκλο εργασιών ανώτερο ενός κάποιου ορίου αναμένεται να περιορίσει τις μόνιμες ανατιμητικές – κερδοσκοπικές πρακτικές των επιχειρήσεων.
8. Τροποίηση του Ν 4818/21 με αντικατάσταση του περιθωρίου κέρδους με το μικτό κέρδος σε απόλυτο μέγεθος ανά φυσική μονάδα προϊόντος/υπηρεσίας (λίτρα, γραμμάρια, κιλά κλπ).

Τέλος, η ατομική ορθολογική χρήση του εισοδήματος γενικά και της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου ειδικά αποτελεί τη μία βάση για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών στο βιοτικό επίπεδο των καταναλωτών. Η άλλη βάση είναι η ανάπτυξη συλλογικών δράσεων.

Πηγές

Πρωτογενείς Πηγές

Ελληνική Στατιστική Αρχή (2021), Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2020 (Περίοδος αναφοράς εισοδήματος: Έτος 2019), Δελτίο Τύπου 23/09/2021

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2023), Ευρωβαρόμετρο: καθολική η ανησυχία για το κόστος ζωής σε Ελλάδα και Κύπρο, Δελτίο Τύπου 12-01-2023

ΚΥΑ: Αριθμ. 1170/2023 (ΦΕΚ 242/Β/20-1-2023). Καθορισμός του χρόνου της παραγωγικής λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 115 του ν. 5007/2022 (Α' 241), των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για τη λειτουργία της, των απαραίτητων διαλειτουργικοτήτων, των καταστημάτων και των λαϊκών αγορών όπου χρησιμοποιείται η ψηφιακή κάρτα και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας.

Ν. 4986/2022 (ΦΕΚ Α' 204/28.10.2022). Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ και άλλες επείγουσες διατάξεις

Ν. 5007/2022 (ΦΕΚ Α' 241/23.12.2022). Ολοκληρωμένο Σύστημα Παροχής Ανακουφιστικής Φροντίδας Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.

Ν.4818/2021 (ΦΕΚ Α' 124/18.07.2021). α) Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία διατάξεων των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/2455, (ΕΕ) 2019/1995 και (ΕΕ) 2018/1910 όσον αφορά υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως και σχετικές ρυθμίσεις - β) Τροποποιήσεις του ν. 4649/2019 «Πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων» (Α' 206), βάσει της υπό στοιχεία C(2021) 2545/9.4.2021 (2021/N) εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παράταση του προγράμματος «ΗΡΑΚΛΗΣ» - γ) Διατάξεις για τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας - Τροποποιήσεις του ν. 4738/2020 και λοιπές διατάξεις - δ) Λοιπές επείγουσες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών.

Ν.2251/1994 (ΦΕΚ Α' 191/16.11.1994). Προστασία των καταναλωτών

ΥΑ: Αριθμ. 37356/2022 (ΦΕΚ Β' 1720/08-04-2022). Περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας σε περίοδο κρίσης. Καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου και της επιβολής κυρώσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124), κλιμάκωση των προστίμων και άλλα ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή

ΥΑ: Αριθμ. 95216/2022 (ΦΕΚ 5203/Β/7-10-2022). Καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) που αντιστοιχούν σε εμπορική δραστηριότητα για την εγγραφή των φυσικών προσώπων στο Γ.Ε.ΜΗ. - Τροποποίηση της υπ' αρ. 44070/28.4.2022 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 2226).

ΥΑ: Αριθμ. . 104093/2022 (ΦΕΚ Β' 5580/31.10.2022). Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων

ΥΑ: Αριθμ. 108669/2022 (ΦΕΚ Β' 5804/14.11.2022). Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων και λοιπά ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του άρθρου 87 του ν. 4986/2022 (Α' 204) Τροποποίηση της υπ' αρ. 104093/31-10-2022 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β'5580).

ΥΑ: Αριθμ. 113908/2022 (ΦΕΚ Β' 6013/25.11.2022). Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων και λοιπά ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του άρθρου 87 του ν. 4986/2022 (Α' 204) - Τροποποίηση της υπ' αρ. 108669/14.11.2022 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 5804).

ΥΑ: Αριθμ. 118893/2022 (ΦΕΚ Β' 6239/08.12.2022). Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων και λοιπά ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του άρθρου 87 του ν. 4986/2022 (Α 204) - Τροποποίηση της υπ' αρ. 113908/25-11-2022 (Β 6013) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Δευτερογενείς Πηγές

ΓΣΕΕ (2022), Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUC) οι Έλληνες εργαζόμενοι στερούνται δύο μισθούς για να καλύψουν τις αυξήσεις στο ρεύμα, Δελτίο Τύπου 12/09/2022

INE ΓΣΕΕ (Μάρτιος 2022), Η πρόταση του INE ΓΣΕΕ για τον κατώτατο μισθό

INE ΓΣΕΕ (Σεπτέμβριος 2022), Δείκτες ΓΣΕΕ

INE ΓΣΕΕ (Νοέμβριος 2022), Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ιουλιανού 28, 10433 Αθήνα

2108817730

2108817784

info@eeke.gr

www.eeke.gr

enosikatanaloton

eeke_gr

EEKE

EEKE